

Dosarul nr. 2ra-990/22

2-20024175-01-2ra-20072022

Instanța de fond: Judecătoria Cahul, sediul central – A. Bologan

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul – G. Vavrin, R. Petrov, I. Dănăilă

ÎNCHEIERE

24 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Administrația Națională a Penitenciarelor,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Administrația Națională a Penitenciarelor împotriva lui Ion Cîrjău cu privire la recuperarea cheltuielilor pentru instruire profesională,

împotriva deciziei din data de 17 mai 2022 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a admis apelul declarat de către Ion Cîrjău, s-a casat hotărârea din data de 13 iulie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul central,

constată:

La 19 februarie 2020 Administrația Națională a Penitenciarelor a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Cîrjău, prin care a solicitat încasarea sumei de 55 597 lei pentru instruirea la Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne și a cheltuielilor de judecată.

În argumentarea cererii de chemare în judecată Administrația Națională a Penitenciarelor a indicat că la 12 august 2014 Ion Cîrjău a fost încadrat în organele afacerilor interne, fiind înmatriculat la Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, secția zi.

La 09 octombrie 2014 Ion Cîrjău a semnat un angajament al absolventului Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, potrivit căruia a fost informat despre prevederile art. 17, alin. (6) al Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului, potrivit cărora polițistul, care a absolvit Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne din contul bugetului de stat și a încetat raporturile de serviciu în primii 5 ani de activitate din motive specificate în art. 47, alin. (1) lit. a), h), k), m), restituie cheltuielile pentru studii proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani, în modul stabilit de ministrul afacerilor interne.

Administrația Națională a Penitenciarelor a menționat că în baza raportului scris personal de Ion Cîrjău a confirmat că este de acord cu funcția propusă la angajare în cadrul sistemului penitenciar. Astfel, în baza ordinului Ministrului Justiției nr. 552

din 19 iulie 2017 Ion Cîrjău a fost numit prin transfer după absolvirea Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, începând cu data de 08 iulie 2017 în funcția de specialist al Serviciului regim și supraveghere al Penitenciarului nr. 5-Cahul al Departamentului instituțiilor penitenciare, fiindu-i acordat gradul special „locotenent de justiție”.

Ulterior, la 24 iulie 2019 Ion Cîrjău a depus raport, prin care a solicitat concedierea din cadrul sistemului penitenciar din proprie inițiativă.

Prin ordinul Ministrului Justiției nr. 539ef din 08 august 2019, în temeiul alin. (1), art. 82 și alin. (1), art. 83 ale Legii nr. 300 din 21 decembrie 2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, în baza subpct. 7) al pct. 13 și pct. 14 ale Regulamentului privind organizarea și funcționarea Administrației Naționale a Penitenciarelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 437 din 15 mai 2018, Ion Cîrjău inspector de justiție, începând cu data de 09 august 2019, a demisionat în rezervă din funcția de ajutor al ofițerului de serviciu al secției siguranță și regim penitenciar al Penitenciarului nr. 5-Cahul al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Administrația Națională a Penitenciarelor a susținut că Ion Cîrjău a activat în organul în care a fost repartizat după absolvirea Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne din data de 08 iulie 2017 până la data de 09 august 2019, adică 2 ani, 1 lună și 1 zi, iar conform angajamentului asumat urma să activeze nu mai puțin de 5 ani.

Conform calculelor eliberate de Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne pentru instruirea lui Ion Cîrjău din bugetul de stat au fost suportate cheltuieli în sumă totală de 95 398,59 lei.

Astfel, fiindcă pârâtul nu a respectat prevederile contractului individual de muncă și condițiile suplimentare asumate prin angajament, a prejudiciat bugetul de stat cu 55 597,00 lei (proporțional perioadei de activitate rămase). Deci, pârâtul are obligația de a achita cheltuielile pentru instruirea sa din contul bugetului de stat în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne.

Administrația Națională a Penitenciarelor a indicat că în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la adresa de domiciliu a pârâtului a expediat somația nr. 4/3-30 din 03 ianuarie 2020, prin care a informat despre necesitatea achitării datoriei formate ca urmare a nerespectării obligațiilor asumate, fie integral, fie prin încheierea unei tranzacții cu achitarea eşalonată a sumei.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul central din 04 mai 2020 s-a admis cererea lui Ion Cîrjău și s-a dispus examinarea cauzei în ordinea generală. (f.d. 36-37, vol.I)

Judecătoria Cahul, sediul central prin hotărârea din 13 iulie 2020 a admis cererea de chemare în judecată depusă de Administrația Națională a Penitenciarelor, a încasat din contul lui Ion Cîrjău în beneficiul Administrației Naționale a Penitenciarelor suma de 55 597,00 lei cu titlu de cheltuieli pentru dezvoltare profesională și în beneficiul statului taxa de stat în suma de 1 667,91 lei. (f.d.58, 64-71, vol. I)

Instanța de fond și-a argumentat soluția, indicând că Ion Cîrjău, prin angajamentul, semnat la data de 09 octombrie 2014, a fost informat despre faptul că dacă polițistul, care a absolvit Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, încetează raporturile de serviciu în primii 5 ani de activitate, inclusiv din

propria inițiativă, restituie cheltuielile pentru studii proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani.

La caz, Ion Cîrjău în baza ordinului Ministrului Justiției nr. 552 din 19 iulie 2017 a fost numit prin transfer după absolvirea Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, începând cu data de 08 iulie 2017 în funcția de specialist al Serviciului regim și supraveghere al Penitenciarului nr. 5-Cahul al Departamentului instituțiilor penitenciare, iar ulterior prin ordinul Ministrului Justiției nr. 539ef din 08 august 2019 a demisionat în rezervă din funcția de ajutor al ofițerului de serviciu al secției siguranță și regim penitenciar al Penitenciarului nr. 5-Cahul al Administrației Naționale a Penitenciarelor, începând cu data de 09 august 2019.

În aceste circumstanțe instanța de fond a concluzionat că cererea de chemare în judecată este întemeiată, deoarece Ion Cîrjău a îndeplinit efectiv serviciul timp de 24 luni, 02 zile respectiv acesta trebuie să restituie cheltuielile pentru instruirea sa pentru perioada în care nu a activat conform angajamentului.

Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel, în termen, de către Ion Cîrjău. (f.d.63,75-76, vol.I)

Curtea de Apel Cahul prin decizia din data de 17 mai 2022 a admis apelul declarat de către Ion Cîrjău, a casat hotărârea din data de 13 iulie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul central cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată, a încasat de la Administrația Națională a Penitenciarelor în beneficiul lui Ion Cîrjău cheltuielile de judecată în sumă de 4 406 lei. (f.d. 20,21-31, vol. II)

Pentru a ajunge la această concluzie instanța de apel a reținut că prin raportul de expertiză judiciară nr.160-162 din 04 februarie 2022 s-a constatat că nu Ion Cîrjău, dar o altă persoană a executat scrisul „Cîrjău Ion Dumitru” și „09 octombrie 14” în angajamentul absolventului Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne din 09 octombrie 2014. Nu Cîrjău Ion Dumitru, dar o altă persoană, a executat semnătura la rubrica „Semnătura” a angajamentului absolventului Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne din 09 octombrie 2014.

În aceste circumstanțe instanța de apel a concluzionat că cererea de chemare în judecată nu este întemeiată, deoarece Ion Cîrjău nu a completat și semnat angajamentul absolventului Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, iar Administrația Națională a Penitenciarelor nu a probat că Ion Cîrjău a fost informat despre prevederile art. 17, alin. (6) al Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului, potrivit căror polițistul, care a absolvit Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne din contul bugetului de stat și a încetat raporturile de serviciu în primii 5 ani de activitate din motive specificate în art. 47, alin. (1) lit. a), h), k), m), restituie cheltuielile pentru studii proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani, în modul stabilit de ministrul afacerilor interne. Obligația de informare și prezentare a angajamentului spre semnare revine angajatorului.

Totodată, instanța de apel în temeiul art. 83 și 94, alin. (1) din Codul de procedură civilă a dispus încasarea cheltuielilor de judecată suportate de către Ion Cîrjău formate din taxa de stat și costul lucrărilor de expertiză.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Administrația Națională a Penitenciarelor, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond. (f.d. 39-40, 53-57, vol.II)

În motivarea recursului Administrația Națională a Penitenciarelor a indicat că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material, menționând că obligația de restituire a cheltuielilor suportate pentru instruire este reglementată de Hotărârea Guvernului 923 din 04 septembrie 2001 cu privire la plasarea în câmpul muncii a absolvenților instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar de stat la pct. 4 și de Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului.

Autoritatea recurentă a susținut că restituirea cheltuielilor pentru studii este obligatorie în cazul în care absolventul nu mai activează în instituția în care a fost repartizat după absolvirea studiilor finanțate din bugetul de stat.

La 18 august 2022 Ion Cîrjău, prin intermediul avocatului Marina Galupa a depus referință la recursul declarat de către Administrația Națională a Penitenciarelor, solicitând respingerea recursului ca inadmisibil și nefondat, menționând instanța de apel s-a expus asupra tuturor circumstanțelor faptice, a examinat minuțios cauza și a adoptat o hotărâre legală.

În conformitate cu art. 434, alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 17 mai 2022, expediată recurentului prin intermediul oficiului poștal la data de 27 iunie 2022.

Administrația Națională a Penitenciarelor în termen la 25 mai 2022 a depus recurs, suplinind ulterior la data de 02 august 2022, împotriva deciziei instanței de apel din data de 17 mai 2022.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la articolul 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de către Administrația Națională a Penitenciarelor, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurantei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate

la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Administrația Națională a Penitenciarelor asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, Colegiul reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Administrația Națională a Penitenciarelor, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Administrația Națională a Penitenciarelor, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Administrația Națională a Penitenciarelor împotriva deciziei din data de 17 mai 2022 a Curții de Apel Cahul.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh